

NAUJIENOS

Library of Congress
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

LIetuvių LAIKRAŠTIS už TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest
Lithuanian Daily in America
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
HAYMARKET 1-6100
Over One Million Lithuanians
In The United States

VOL. LXX

Price 25c

Šeštadienis-pirmadienis — Saturday-Monday, January 15-17, 1983

Nr. 10

EUROPA REIKALAUJA ISLAISVINTI LIETUVĄ

- Amerikietės išsiuntimas pamokys kitus žurnalistus, - sako lenkai

LENKIJOS VYRIAUSYBĖ NENORI, KAD ŽURNALISTAI TURTŲ RYŠIŲ SU OPOZICIJA

VARŠUVA. — Lenkijos vyriausybė nenori, kad užsienio žurnalistai Lenkijoje turėtų bet kokius ryšius, nes jie netiksliai informuoja užsieniečius apie įvykius ir nuotakas Lenkijoje, — pareiškė vidaus reikalų ministras Jerzy Urban.

Jis laikraščininkams aiškiai pasakė, jog tai nėra joks lenkų politikos formulavimas, bet tik tai jo asmeniška nuomonė. Vyriausybė nenori, kad atvykę žurnalistai palaikytų ryšius su nusikalstamais Solidarumo veikėjais, kurie laužo įstatymus ir kankia Lenkijos ūkiui. Vyriausybė yra pasiryžusi baigti tuos nusikaltimus pačioje Lenkijoje ir sustabdyti neteisėtas žinias apie tuos nusikaltimus.

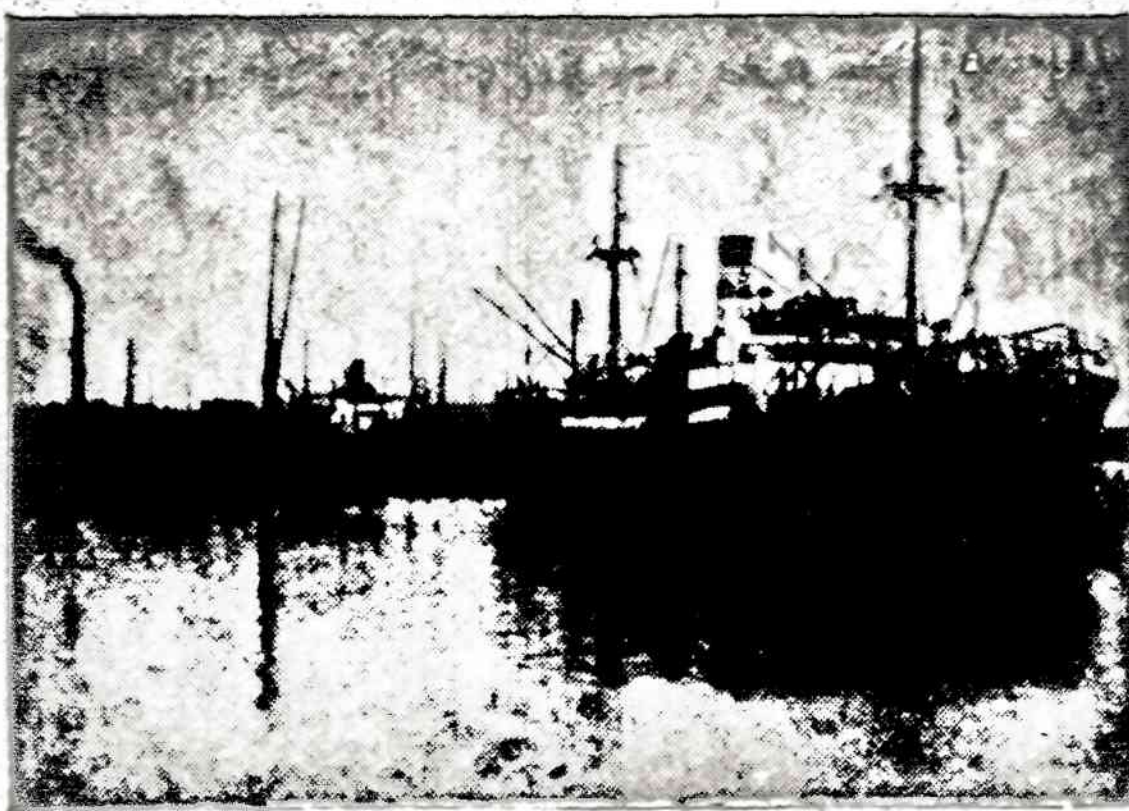
Kiti ministrai nebuvo tokie griežti prieš Solidarumo veikėjus. Prieš juos pirmas atvirai pasisakė gen. Jaruzelskis, o dabar ministras Jerzy Urban.

Ruth Gruber turėjo eiti į teismą

Ministras Urban pareiškė, kad Ruth Gruber (kurioje turėjo eiti į teismą ir į kalėjimą, bet ji pabėgė išvažiavusi iš Lenkijos) lenkų vyriausybė seks užsienio reporterų pranešimus. Jis patvirtina, kad jie nemis tikslų faktų iš gyvenimo, bet naudoja opozicijos paruoštas "informacijas", tai vyriausybė ir juos išsis iš Lenkijos.

Ministras Urban pridėjo, kad iš Daniego atėjo filmas neaiškūs. Niekas nežino, kas tuos filmus siuntė UPI įstaigai. Toliau tyrinėjus nustatyta, kad tie filmai nebuvo JAV gamybos. Jie yra truputį platesni, gaminti Rytų Vokietijoje. Vyriausybė nemano, kad UPI būtų turėjusi kokius ryšius su Rytų Vokietija. Vidaus reikalų ministras tokio įtarimo neturi. Jis šiuo metu tik žino, jog kažkas iš Daniego atsiuntė. Ruth Gruber apgailestauja, kad jai reikia išvažiuoti.

— Valensa savo laiką suruošė didelį streiką laivų statybos dirbtuvėse. Lenkijoje priimti nauji įstatymai gali uždrausti jam gauti darbą tose pačiose dirbtuvėse.

Klaipėdos uosto pakraštyje sustojusieji dideli laivai.

KALBA APIE ISIVERŽIMĄ I NIKARAGUĄ

MANAGUA, Nikaragva. — Iš Honduras valstybės atbėgęs karys tvirtina, kad Tegucigalpoje, Honduras sostinėje, yra grupė amerikiečių, mokinančių vietos gyventojus vartoti modernius ginklus, kad galėtų įsiveržti į Nikaragvą.

Šios žinios davė pagrindo gandaiams, kad Honduras kovotojai rengiasi įsiveržti į Nikaraguos šiaurę ir pasiekti Managvą bei kitus pietų miestus.

Tuo tarpu Managvoj grupė sandinistų suruošė modernių ginklų parodą. Parodą aplankiusiems žmonėms sandinistai aiškina, kad tie ginklai buvo atimti iš įsibrovėlių į šiaurės Nikaragvą. Amerikiečiai tvirtina, kad jie jokių ginklų niekam nedavė ir nieko nesuntė į Nikaragvą.

GYDYTOJAI PATARIA NEDAŽYTI GALVOS

BOSTON, Mass. — Amerikos gydytojų draugijos leidžiamas žurnalas tvirtina, kad žmonėms neverta daužyti galvas. Gydytojai priejo išvados, kad boksinių kovų rungtynės yra labai pavojingas žaidimas. Kiekvienas smarkesnis smūgis į galvą labai dažnai tiek sukrečia galvą, kad boksinkerai už jai labai brangiai sumoka. Ne viena kartą geras smūgis į galvą paguldė boksinkerą. Jis kartais atsikelia, bet jam kiekvieną dieną tas sukrečimas atsilepia. Smūgis sukrečia smegenis.

Dr. George Lundberg, gydytojų draugijos žurnalo redaktorius, priejo išvados, kad boksinių kovų rungtynės yra labai pavojingas žaidimas. Kiekvienas smarkesnis smūgis į galvą labai dažnai tiek sukrečia galvą, kad boksinkerai už jai labai brangiai sumoka. Ne viena kartą geras smūgis į galvą paguldė boksinkerą. Jis kartais atsikelia, bet jam kiekvieną dieną tas sukrečimas atsilepia. Smūgis sukrečia smegenis.

Dr. Lundberg tvirtina, kad geriausia būtų uždrausti boksą, nes galvos sukrečimas pavojingas. Jeigu vis dėlto neuždraus, tai turi leisti gydytojui sustabdyti žaidimą, jei boksinkerai smarkiai sutrenktas.

— Lenkų valdžia įsakė žurnalistui Ruth Gruber iki šeštadienio vidurnakčio dingti iš Lenkijos.

Dr. Kazys Bobelis kartu su kitais atstovais Europos parlamente sekė debatus Lietuvos laisvės klausimais, o vėliau važiavo 98 parlamento atstovus, balsavusius už Lietuvos dekolonizaciją.

Prancūzijos prezidentas tariasi su Togo valstybės gyventojais

MITERANDAS PASIRYŽES PADĖTI VISOMS BUVUSIOMS PRANCŪZŲ KOLONIJOMS

LOME. — Togo valstybė yra pietinėje Sudano dalyje, jos sostinė Lome yra Gvianjos pakraštyje, tarp Aukso krantų ir Dahomey srities.

Prancūzijos prezidentas Miterandas yra pasiryžęs padėti visoms Afrikos tautoms, kurios savo laiką buvo prancūzų kolonijoms, o dabar tapo nepriklausomomis valstybėmis. Prezidentas Miterandas nori užmegzti ryšius su dabartinėmis vyriausybėmis ir daboti, kad buvusios kolonijos vėl netaptų kitų valstybių kolonijomis.

Sovietų kariuomenės vadovybė leidžia didesnes sumas pinigų, kad galėtų Afrikon iškelti koją ir išnaudoti Afrikos tautas. Iš Angolos rusai norėjo įsiveržti į Zairę, bet prez. Miterandas skubos keliu pasiuntė paruoštus karius, kurie sulaukė Angolon atvykusius Kubos karius.

Prez. Miterandas lėktuvu nusileido Lome aerodrome. Ten prezidentas pasitiko tūkstančiai ločių.

Lomės ir jos apylinkių togičiai, sustoję apilbus kelio, kuris iš aerodromo eina į Togo prezidentūrą, pravažiuojančiam prezidentui būgnais muše Togo gyventojų muziką. Tuo tarpu Togo mergaitės, pagaliau muziką šoko pravažiuojančiam prezidentui. Jam buvo pasakyta, kad jis būtų atsargus, nes gali atsirasti teroristų, norinčių nužudyti Prancūzijos prezidentą, bet Miterandas nekreipė daug

MONT TAIKIAI ISSPRENDE BELIZES PROBLEMA

GUATEMALA, sostinė. — Guatemala prezidentas Efraim Rios Mont buvo pasiryžęs pradėti kovą dėl vieno Belizės kalnų, indėnų apgyvento.

Guatemala seniai rešė pretenzijų į visą Belizę arba bent į vieną pasienyje esantį Belizės kalną, retai Belizės indėnų apgyventą.

Belizė priklausė britams 300 metų. Britai naudojo Belizės uostą ir padėjo 150.000 gyventojų demokratiniu būdu tvarkyti savo reikalus ir siekti gerbūvio. Britų valdžia pasodina vietas vaisiais ir augalais. Paskutiniu metu britai leido Belizės gyventojams tvarkyti visus savo reikalus, įskaitant ir santykius su kaimynais.

Generalas Mont buvo pasiryžęs atimti iš Belizės vieną kalną, bet britai atsiuntė kelis lėktuvus, paskraidė Belizės ir Guatemala padangėse. Tada britų atstovai pasitarė su prezidentu Rios Mont ir įtikino jį, kad jam ir Belizės gyventojams bus geriau, jei gyvena taikiai. Prezidentas Mont sutiko.

PREZ. REAGAN ATLEIDO EUGENE ROSTOVĄ

WASHINGTON, D.C. — Iki šio mėto Eugene Rostov turėjo atsakingas pareigas derybose su rusais. Jis pažino ginklų rūšis, jų pajėgumą ir kiekį. Buvo sudaręs išpūdis, kad Rostov buvo geriausias ginklų specialistas.

Daugelį nustebino prezidento Reagano pranešimas, kad jis atleido Eugene Rostovą iš tarptautinių derybų. Svarbiausia, nustebino prezidento tvirtinimas, kad Rostovas negynė su pakankama energija Amerikos pozicijų.

Dabar paaiškėjo, kad Rostov turėjo labai nevykusią kojos kaulo operaciją. Šlaunies kaulas tiek jį kankino, kad reikėjo operuoti, bet, atrodo, operacija nepavyko.

Rostovas ketvirtadienį atėjo į Valstybės departamentą ir atvežti į Prancūziją. Togo jau 18 metų savo ūkį tvarko nepriklausomai.

— Lenkijos Solidarumo unijos vadai parė darbininkams nepripažinti valdžios organizuojamų unijų.

LESEK VALENSA PRAŠO DARBO

DANCIGAS, Lenkija. — Ketvirtadienį Lesek Valensa nuėjo į Daniego laivų statybos dirbtuvę, kurioje jis dirbo visą dešimtmetį ir kur prasidėjo didysis streikas, davęs pradžią Solidarumo sąjūdžiui.

Jo paklauso, kur jis buvęs per pastaruosius mėnesius. Jis atsakė, kad 11 mėnesių Lenkijos kariai jį laikė namų arešte, negalėjo dirbti. Kai paklauso, ar tuo tarpu jis dirbo kurį kitą darbą, tai atsakė, kad jokio darbo jis nebedirbo. Dirbtuvės pareigūnai stebėjosi, kaip jis galėjo tokią šeimą išlaikyti be darbo.

Valensa yra elektros specialistas. Jam tekdavo praveisti elektros vielas laivuose, dirbtuvėse ir kitur.

Parlamentas reikalauja dekolonizuoti visas tris Pabaltijo valstybes

DR. KAZYS BOBELIS PRITARĖ NUTARIMUI IR PAVAISINO BALSAVUSIUS už REZOLIUCIJĄ

STRASBURGAS, V. Vokietija. — Dr. Kazys Bobelis, Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto pirmininkas, praneša, kad ketvirtadienio, 1983 m. sausio 13 dienos vakare, Europos valstybių parlamentas reikalavo dekolonizuoti Lietuvą, Latviją ir Estiją.

Rezoliuciją paruošė Europos parlamento rezoliucijų komisija. Pabaltijo valstybių reikalavimas pasisakė visa eilė parlamento atstovų, o vėliau 98 balsais rezoliucija buvo priimta. Prieš rezoliuciją pasisakė šeši Europos parlamento atstovai, o septyni atstovai susilaikė.

Aiškiausiai už rezoliuciją pasisakė referentas Otto von Habsburgas.

Dr. Bobelis ir kartu su juo nuvažiavusieji įvairių organizacijų atstovai turėjo progos pasiklausti Europos parlamento padarytų pasisakymų Lietuvos, Latvijos ir Estijos laisvės reiklų.

Priėmus Lietuvos laisvei palankią rezoliuciją, dr. K. Bobelis pakvietė visus Europos parlamento narius į paruoštą kambarį, padėkojo kalbėjusiems už šį žodį, o vėliau visus, balsavusius už rezoliuciją, pavaisino.

Už rezoliuciją pasisakė visi Anglijos, Prancūzijos ir Italijos atstovai, ir daugelis kitų valstybių atstovų. Vokiečiai dabar veda pasitarimus su Sovietų Sąjunga, tai keli vokiečiai pasisakė prieš.

Europos parlamento rezoliucija nuskambėjo po visą pasaulį. UPI ir Amerikos Balsas perdavė rezoliucijos tekstą į Lietuvą ir kitas Pabaltijo valstybes. Grižę atstovai plačiau informuos apie rezoliucijos priėmimą.

— Nauji įstatymai draudžia darbininkams priklausyti prie Solidarumo judėjimo.

— Penktadienį aukso uncija kainavo \$191.

— Jurijus Andropovas, pakeitęs aukštąją Sovietų valdžios vadovybę, dabar šalina žemesnius tarnautojus. Jis apsisiautęs pilnai patikima žmonėmis.

TEISEJAS SPAUDŽIA JANE BYRNE

CHICAGO, Ill. — Illinois valstijos apeliacijos teismas pareikalavo, kad majorė Jane Byrne išdėstytų, kuriems reikalams ji išleido \$65.000. Miestas skiria majorę, kaip skyrė kitiems Chicago merams, po \$65.000, kad jie išleistų būtiniausiems reikalams.

Majorės pareigos verčia ją išleisti tuos pinigus. Niekas neabejoja, kad ji turėjo teisę tokią sumą išleisti. Buvusieji Chicago merai jiems paskirtas sumas išleisdavo ir iki šio metu niekas nereikalavo sąskaitų, kurių būtų matyti, kuriais sumomis jie tas sumas išleisdavo. Dabar atsirado teisėjas, kuris reikalauja, kad kiekviena išleistas centas būtų dokumentuotas. Yra įstatymas, kuriame draudžia, jei išleidžia be reikalo, jeigu yra reikalas, tai turi būti sąskaita.

— Valstybės departamenta rengiasi imtis priemonių prieš lenkų valdžios atstovus.

— Dabartiniu metu JAV nedirba 11% darbininkų.

— Policija sako, kad Vakarų Vokietijoje yra apie 1.000 S. vietų šnipų, kurie nori įtraukti į šnipinėjimo darbą Vokietijoje esančius JAV karus.

KALENDORĖLIS

Sausio 15: Povilas, Sniegutis, Kantautas, Varta, Budė Gaisra.

Sausio 16: Marelis, Laisvė, Gedamė, Romantas, Su Kantė, Norgalis.

Sausio 17: Antanas Aš., Katinas, Ragvaldis, Tulvaldė, Pukė.

Saulė teka 7:15, leidžiasi 4:11. Oras šaltas, snigs.

Nidos pakraščio raguočiai

KLAIPĖDOS KRAŠTO IŠLAISVINIMĄ MININT

Septyn's šimtus metų šis nepaprasto grožio kraštas buvo vokiečių valdžioje. Ne tik mus, bet ir sveikūs žavėjo didžiulės kopos Kuršių Neringoje. Dažniausiai ir reikėjo apsigyventi, kur, kaip sėdėti valdžioje kurti. Kiti valdėdavo įvairius gėlius padavimus apie šio krašto mūšius, kurių čia būta daug.

Lietuvos kunigai, Vytautas Didysis tam tikrais sumetimais buvo šį kraštą 1422 m. perėjęs kryžiuočiams, manydamas jį netrukus atsiimti. Būdamas per daug užimtas rytuose, jis nebeturėjo daugiau progos šį kraštą išlaisvinti. Ir taip kraštas paliko kryžiuočius, o vėliau iš jų išvysčiusios vokiečių valdžios rankose. Šio fakto pasekoje Klaipėdos Kraštui buvo lemta būti skirtingais, nuo likusių Lietuvos keliais.

Perleidus kraštą kryžiuočiams, jį atsikraustė nemažai skaicius ir vokiečių. Laikui bėgant, dalis kryžiuočių metė savo pažadus ir ėmė derlingesnę lietuvių valstiečių žemę kurti savo dvarus. Atsikraustę miestelėnai sukūrė vokiečių krašto administraciją ir nustatė lietuvių į būdžiauninkų eiles, ėmė vadovauti krašto ekonominiams ir politiniams gyvenimams.

Vokiečių sukurta administracija dvasia ir forma šimtmečių bėgyje neįstengė Maž. Lietuvos valstiečius patraukti visiškai

savo pusei. Kietas yra pajūrio bruožas. Ne tik fiziniai kovodamiesi, audra ir jūros bangomis, bet ir dūrio būdo, nes per 500 su viena metų vokiečių germanizaciją siegė išplesti iš jų ne tik pačius, bet ir kalbą, skambius lietuviškas dainas ir tautinius apdarus.

Maž. Lietuvos gyventojas, būdamas giliai religingas, nepasitenkino vokiečių kilmės kunigų bažnyčioje atlikomomis lietuvių kalba pamaldomis, bet mėgo rinktis į taip vadinamus religinius susirinkimus, kur sakytomajai skelbė Dievo žodį ir jiems įprastu būdu jie garbino Dievą. Lietuviškąjį giesmyną ir maldaknyges pamaldūs tėvai perduodavo sekančioms kartoms, kurios ir išliko iki šių dienų. Maž. Lietuva ilgėjęsi susijungti su Didž. Lietuva ir Maž. Lietuvos politinės sąmonės reiškinys šią mintį skelbė visais laikais. Ši bendro ilgesio mintis pagimdė dvasios ir kugnešiu laikus, kurie yra reatskiriama surišti su visais lietuvių tautos kovomis dėl alisvės ir nepriklausomybės.

Nors politinės ir istorinės sąlygos nebuvo palankios, bet kovų taryboms netrūko pasiryžimo ir vilties. To pasiryžimo vedama 1918 m. lapkričio mėn. 30 d. sušaukta Tilžės Maž. Lietuvos Tautinė Taryba ir remdamasi tuometinio Amerikos prezidento Vilsono paskelbtais tautų apsisprendimo teisės punktais, pas

Tilžės vaizdas iš Panemunės žiūrint

Didž. Lietuvos. Vokiečiai ir toliau pasilikę krašte viešpatavę ir darė pastangas sukurti taip vadinamą "Freistaatą". Tuo pat metu į šį kraštą kėsinosi ir lenkai, nes lenkų vietoje Čelulio žės fabrikas ir Klaipėdos uostas. Tokiomis aplinkybėmis, esant 1923 m. sausio mėn. 15 d. Klaipėdos kraštas buvo viešųjų lietuvių sukilimų, padedant broliams savanoriams iš Didž. Lietuvos, prijungtas prie Lietuvos valstybės. Šalia kitų sukilėlių kovotojų prieškalyje matome M. Liepyną patriarchą a. a. Martyną Jankū, generalinį konsulą New York'e a. a. J. Budrį, a. a. Vanagaity, Reizgį, Saulinskį ir kt. Sukilėlių Direktoriaus prieškalyje atsistojo mums žinomas E. Šmonaitis. Sukilėliams paėmus Klaipėdos kraštą ir miestą, dar toli gražu nesibaigė vargai, nes krašto padėtis vien per sukilimą nebuvo legalizuota.

Šia proga galima paminėti keletą epizodų. Prancūzų valdžia, gavus pranešimą apie sukilimą Kl. krašte, įsakė savo karo atchė Versuioje pulk. Trousson, nuvykti į Klaipėdą, kad turėtų vietos ekspertą, nesijūstą su politika, išsukusią sukilimą. Lenkija pasisiūlė jį pervažti savo laivu "Marszalek Pilsudski". Pulkpinkas Trousson suspėjo atvykti jau tik po miesto paėmimo. Kada laivas įplaukė į uostą, iš jo buvo paklausta: "Kieno miestas" ir gautas atsakymas — "sukilėlių rankose", nesulaukęs laivo karininkas atsakė: "Za puszho" — per vėla. Pulk. Trousson iš laivo tuo nuvyko pas P. Petišnį, ir papirėjo pamatyti sukilėlių vadą. Pastarajam paklausus, kaip reiki žiūrėti į Lenkijos laivo pasirodymą: "Tai tik mano susisiekimo priemonė".

atsakė pulk. Trousson ir laivas nuostų tuoj aplėsis. Sukilėlių vadas nepasitenkings plk. Trousson pareiškimu, pasiuntė p. Petišnį reikalavimą raštu, kad laivas apieistų uostą, arba sukilėliai patys gniebsis priemonių. Tuo pat metu iš uosto atėjo vietos savanoris su raportu apie lenkų laivą. Sukilėlių vadas įsa-

kė tą reikalavimą betarpiškai perduoti karym. Po dviejų valandų laivas tikrai išplaukė.

Vėliau, sausio 26 d. į Klaipėdą atvyko alijantų — signatarų 3 asmenų komisija: prancūzas, italas ir britas. Komisijos uždutis buvo ištirti, kas įvyko ir "atstatyti" tvarką. Lietuvai kai po suinteresuota įvykiais ir kra-

to likimo, atsiuntė savo nepaprastą atstovą p. Antaną Smetoną su patarėju A. Merkiu.

Alijantų komisija gyventojų aktyse penodėjo tapti autoritetu, ar nesiskaitydama su įvykiais, vietiniam dienraščiui įsakė atspausdinti atsisaukimą, prašantį gyventojus užsilaikyti ramiai, ignoruodama sukilėlius ir lietuvišką Direktorią. Sukilėlių patatytas miesto komendantas M. Lacytis pranešė apie tą jau ruošiamą pirmą puslapiui atsisaukimą. Sukilėlių vadas įsakė jo ročėti, surinkti šriftą išardyti ir kitą rytą laikraštis išėjo su švariu pirmu puslapiu, kurio apačioje l'ko trys alijantų parašai. Po to, net vokiečių aktyse sukilėlių prestižas pakilo ir visi pripažino jai sukilėlių valdžią. Alijantų komisija ir prancūzų atstovas p. Petišnė su savo kariska įgula, kaip nebereikalingi, aplėdo Klaipėdos kraštą.

Tačiau nevisos sukilėlių viltys liko įgyvendintos. Sunkiomis ambasadorių konferencijomis Paryžiuje išdavomis, kurios tęsėsi ištisus metus, Klaipėdos kraštui buvo suteikta plati savivalda arba vadinama autononija. Aiškiau pasakius, beveik

visa nuo kryžiuočių laiko vokiečių sukurta krašto vidaus administracija, su vokiečių valdininkais ir tarnautojais, buvo palikta vietoje. Lietuvos Respublikos aukščiausias atstovas buvo Prezidento skiriamas Gubernatorius, kurio funkcijos buvo atstovauti Respublikos vyriausybei, pasirašyti ar atmesti Krašto seimelio leidžiamus įstatymus, skirti krašto Direktoriaus pirmininką, kuris turėjo turėti seimelio daugumos pasitikėjimą.

Uosto administravime, šalia Lietuvos vyriausybės, dalyvavo ir Tautų S-gos bei Klaipėdos Krašto Direktoriaus atstovai, kur atsiskaitymo keliu nemaža dalis pajamų teko ir Klaipėdos autonominei valdžiai. Brangus buvo šis gintaro kraštas Lietuvai. Klaipėdos uostas buvo vienintelis Lietuvos langas į plačiuosius vakarų Europos kraštus. 3/4 Lietuvos eksporto ir 2/5 importo eidavo per Klaipėdos uostą.

Lietuvos siena su Baltijos jūra ir gražiąja Neringa pailgėjo iki Nemuno žiočių ir aušrininkų viltys sujungti Didž. Lietuvą ir Maž. Lietuvą buvo didžia dailimi įvykdytos. Klaipėdiškis

VL. BAKONAS

PASTABOS IŠ TOLO

60 METŲ LIETUVISKAI KLAIPĖDAI

Prieš 60 metų Klaipėdos krašte įvykęs lietuviškas sukilimas pasibaigė to sukilimo laimėjimu 1923 m. sausio mėn. 15 d. ir dėlto ta diena pasidarė lyg antroji mūsų tautinė šventė, po vasario 16-tosios. Mažų mažiausiai: taip sausio 15-toji buvo vertinama ir minima nepriklausomoje Lietuvoje (su Klaipėda imitavo Lietuvos suverenitete). 1923-ųjų metų sausio 15-jį Lietuvos istorijoje dabar jau užima labai šviesi istorijos lapas: nežinūm kokia istorijos audra nusiaubė Klaipėdą ir kraštą — labai trumpe (istorijos požiūriu) — vos 60-ties metų laikotarpyje. Amžias Europos, tuo pačiu ir pasaulio, žemėlapiuose Klaipėdos vardo nebuvo, buvo vokiškas jo pavadinimas Memel. 1923 m. sausio 15-jį dieną tam padėjo taška ir pasaulio žemėlapiuose pasirodė lietuviškas to miesto pavadinimas Klaipėda. Tai įvyko Vyriausioje Mažosios Lietuvos Gelbėjimo Komiteto dėka, kuris jau 1923 m. sausio 9 d. šiluje (Szikarcziamoje) paskelbė manifestą, kuriame "Visiems gyventojams, Klaipėdos Krašto (vokiškai: "An die Bewohner des Memelgebiets") pasakė, kad: "...nuo šandien visą šio Krašto Galybę ir Vyriausią Valdžią paimame į savo Rankas". Taip jie manė ir norėjo — pasirašę visi penki Vyriausiojo Mažosios Lietuvos Gelbėjimo Komiteto nariai: pirmininkas Martynas Jankus, 1 Vice Pirmininkas Jurgis Strekus, 2 Vyce Pirmininkas Jurgis Lėbartas, Sekretorius Vilnius Szaulinkis, Komiteto Narys ir Reikalų Vedėjas Jurgis Bruvelaitis. Pastarajam titulus ir pavardes taip — kaip buvo atspausdinta 1923 m. išplatintose atsisaukimuose "gyventojams Klaipėdos Krašto". Po to sekė pats sukilimas —

pasibaigęs laimėjimu, kai sausio 15 d. vos tik saujelę sukilėlių su Bajoru (mjr. M. Kalmatavičium) ir Jona Vanagaičiu prieškalyje kapitulioavo (be šūvio) prancūzų komisaro, tuoj pat išvykdomosios krašto valdžios (karinė apsauga) — įgula. Vyr. Mažosios Lietuvos Gelbėjimo Komitetas — tai būtų lyg ir tas pat Klaipėdos vadavime, kaip Valstybės Taryba paskelbusi 1918 m. vasario 16 d. Vilniuje atstatanti Lietuvos Nepriklausomybę.

Klaipėdos sukilimas neapsiejo be aukų, kurių skaičius labai įvairuoja — žiūrint kas apie sukilimą rašo: nuo 10 iki 20 sukilėlių esą žuvę 1923 m. sausio 14-15 d. sukilėliams puolant Klaipėdą. Man bedirbant Klaipėdoje šaulių stabe ir vėliau Gubernatūroje, kaip jaunam laikraštiniui rūpėjo kaip nors išaiškinti kiek ir kas palaidota Klaipėdos miesto kapuose po sukilėlių paminklų, kuris buvo nušaltas iš Vokietijos Lietuvos sieną skyrusių didelių granito akmenų, o apie ką apvesta stambi grandinė — padaryta iš sukilimo metu naudotų šovinių tūtelių (gilzių). Taip buvo sakoma, ir jeigu tai faktas — tai šovinių sukilėliai tikrai buvo panaudoję labai daug. Bet kas tame kape buvo palaidota — man taip ir nepasisekė sužinoti. Tik iš labai patikimų šaltinių, dalyvavusių sukilime ir jį organizavusių, patyrių, kad tame kape palaidoti 8 sukilėliai, bet jų pavardžių išaiškinti man niekada nepavyko — nei šaulių stabe, nei Gubernatūroje. Buvo man autoritetinių žmonių pasakyta, kad tos žinios yra Krašto Apsaugos Ministerijoje, o iš ten apie tai nieko gauti negalima. Kodėl? Daug kartų sau pagalvojau, bet prie jau atsakymo patis soti: dėl to. Po to sekė pats sukilimas —

(Nukelta į seš. puslapį)

Martynas Jankus

reiskė savo valią atskirti nuo Maž. Lietuvos turi būti su Vokietijos ir susijungti su Didž. Lietuva. Šias pastangas apdarė Amerikoje, gyvenę lietuvi, jie niekiai patirė, kad Lietuvos valstybė turi apimti visą lietuvių gyvenamąsias žemes

Gen. konsulas J. Budris

TĖVIŠKĖS PRISIMINIMAI

Mano tėviškė — mėlino Nemuno vingis,
Gintariniai krantai ir sena Palanga.
Supa vilnį ramiai drungnas vėjas aptingęs,
Smėly plakas pavargusi marių banga.

Mano kraštas — laukai ir beržynai, ir kalvos;
Lyg pražydę linai — ten padangė gili.
Neužmiršamas tėviškės kvapas ir spalvos,
Kai užminga diena — ir skaisti, ir tyli.

Neužmiršamos tėviškės naktys rasotos
Su šlaimėjimu žiedo, su lapo šerkšnu,
Ir variniai beržynai, ir dienos miglotos,
Ir laukai, išrašyti sidabro šalnų.

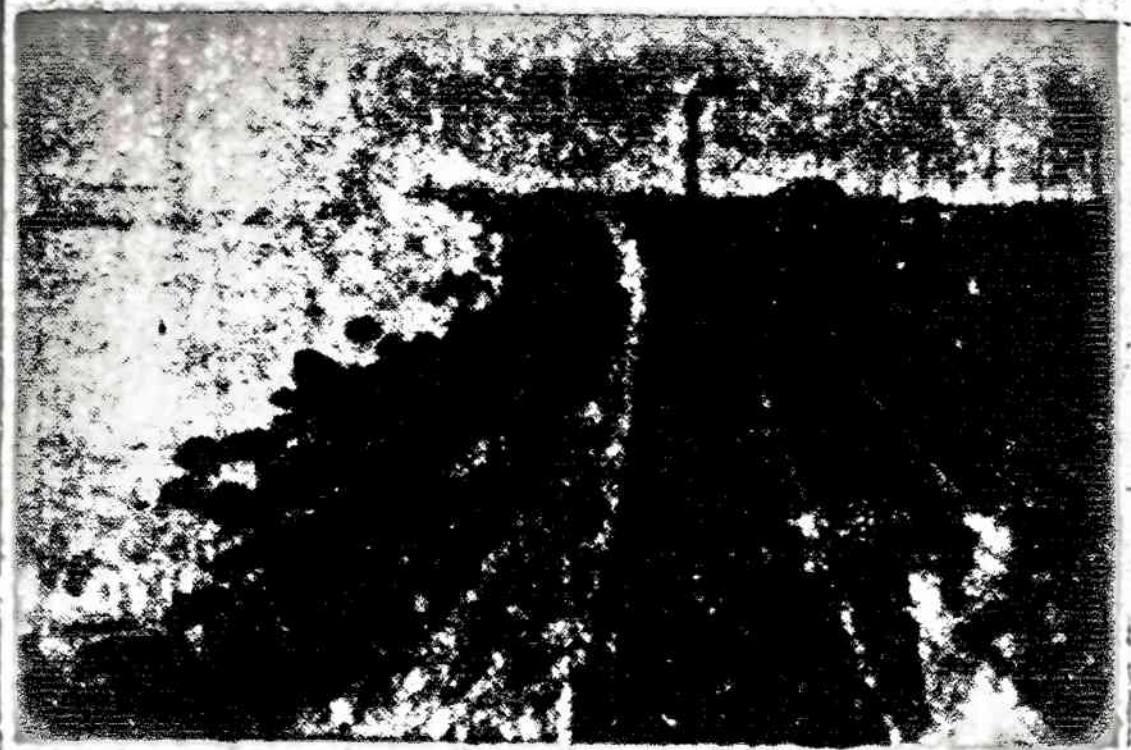
Myliu aš giesmę paprastą vyturio mažo
Melsvame dangujė ant arimų pilkų;
Myliu aš gilia žiemą, kur braižo ir rašo
Raštą nuostabų ant ežerų ir langų.

Aš ilgiosiu nublukusių lepty prie sodo
Ir karpytų klevų, ir mieguisto vandens.
Ir čiežėjimo dalgio — graudaus ir vienodo,
Ir pavasario žalio, ir pilko rudens.

Amžių smūgiai giliai tavo veidą išraižė.
Akys dubso duobėm nuo rasių sopulių:
Tave priešai kankina ir drasko, ir aižo —
Tai dėl to aš toves nemylėt negaliu.

A. N.

Kuršių mariųse

Klaipėdos uosto vaizdas. Tolimausioje matosi uosto įėjimas

3 — Naulience, Chicago, Ill. — Sat.-Monday, Jan. 15-17, 1983

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1737 So. Halsted Street, Chicago, IL 60608. Telephone 421-6100

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

As of January 1, 1988

Subscription Rates:	
Chicago \$45.00 per year. \$24.00 per 6 months. \$12.00 per 3 months. U.S. & Canada \$40.00 per year. \$22.00 per 6 months. \$12.00 per 3 months. Other countries \$45.00 per year. \$24.00 per 6 months. \$12.00 per 3 months.	
15 cents per copy	
New subscriptions outside U.S. & Canada:	
Chicago \$45.00 per year. \$24.00 per 6 months. \$12.00 per 3 months. U.S. & Canada \$40.00 per year. \$22.00 per 6 months. \$12.00 per 3 months. Other countries \$45.00 per year. \$24.00 per 6 months. \$12.00 per 3 months.	
Outside U.S. & Canada:	
Chicago \$45.00 per year. \$24.00 per 6 months. \$12.00 per 3 months. U.S. & Canada \$40.00 per year. \$22.00 per 6 months. \$12.00 per 3 months. Other countries \$45.00 per year. \$24.00 per 6 months. \$12.00 per 3 months.	

NAUJIENŲ raštinė atidara kasdien, išskyrus sekmadienius ir šventes. Tiražas 1000 egzempliorių. Spausdinti 1000 egzempliorių.

Ko galime laukti iš Jaruzelskio Lenkijos?

Generolą Vaitiekų Jaruzelskį jau turime gerokai pažinti. Jį pažįstame iš paskelbtų pareiškimų, o dar geriau jį pažįstame iš jo darbų. Dar tikslėsnį žinių mums duoda paties Jaruzelskio prаштарimai apie save ir apie savo vaidmenį dabartiniame lenkų tautos gyvenimo laikotarpyje.

Dar geriau jį turi pažinti rusai, jį matę didžiausioje lenkų tautos tragedijoje — Antrojo Pasaulinio karo pradžioje. Ypatingai artimai rusai jį stebėjo lenkų tragedijos laikotarpyje, kada rusai pagal paties Stalino įsakymą Smolensko balose be jokio pasigailejimo žudė tūkstančius Lenkijos karminkų, profesorių, mokytojų, žurnalistų, kad lenkai tuometiniame lenkų ir rusų tautų gyvenime negalėtų pakelti galvos ne tik Katyno bruzgnyuose, bet net ir kelis dešimtmečius po Katyno kraujo plūdžio.

Gerai Jaruzelskį turėjo pažinti ir ukrainiečiai, Gogolio Taraso Bulbos nuotakose siekiantieji valdyti gausią rusų tautą, siekiančią gerbūvio ir pažangos.

Bet dar geriau gen. V. Jaruzelskį pažįsta patys lenkai. Amerikos lenkai, kentėję nuo rusų ir vokiečių ir pažeję pasiekti šią šalį, tvirtina, kad jis esąs rafinučiausias Maskvos agentas. Ne vienas lenkas drįstų pasiaukoti ir atiduoti savo gyvybę, jeigu galėtų ant jo peties ir gerkles uždėti savo ranką.

Dar geriau jį pažįsta pačios Lenkijos lenkai. Kada geriau organizuoti ir dar geriau ginkluoti vokiečiai puolė lenkų pasieniuose stovėjusius batalionus, Lenkijos kariai bėgo ir rytus. Kada Stalinas, susitaręs iš anksto su Hitleriu, puolė Lenkiją iš rytų, lenkai bėgo į Lietuvą. Pilsudskis norėjo Lietuvai prijungti prie Lenkijos, jis pasiuntė Zeligovskį į Vilnių, per demarkacijos liniją, bet lietuviai lenkam vykusiai pasipriešino. Jie džiaugėsi, kad Lietuva paėgė sustabdyti Zeligovskį ir neprijungė Lietuvos prie Lenkijos. Tada naciai ir komunistai būtų 20 milijonų lenkų tautą į blyną suploję. Jie kelis metus nežinojo, kad rusai Katyno bruzgnyuose skerdė nacių perduotus Lenkijos kariuomenės vadus ir inteligentiją.

Nusigyvenusių bajorų sūnus Vaitiekus tame laiko-

tarpyje nesvajėjo kaip Mickiewicz ar Kosciuszka, bet rūpinsi savo gyvybę ir ateitimi. Jis pasirinko Rytus, ne Vakarus. Vakaru laisvė, žmogaus teisės, mokslo ištaigos jį neįvėję. Jis buvo įsitikinęs, kad Rytai jam daugiau duos, negu Vakarai. Vakarai daug duoda, bet reikalauja ir atpildo. Tuo tarpu Rytai nieko neduoda, bet žada labai daug.

Jaruzelskis pasirinko Rytus ir atsidavė visu kūnu ir siela. Jis tapo komunistu. Jam buvo atidarytos durys į sovietinių karo jėgų mokyklą. Jis tapo Sovietų kariu. Jis žinojo, kad karininkas pirmiausia privalo išmokyti klausyti vyresniųjų, o tik tai vėliau reikalauja, kad paprastesni jaunuoliai jo klausytų.

Lenkijoje karininkų nebuvo. Vienus išžudė Katynė, o kitus baigė naikinti Varšuvoje. Iš apgultos Varšuvos išsigelbėjo getuose buvę keli žydai. Lenkų karininkai turėjo mesti ginklus į vandens sūlinius ir žingsniuoti grėtomis į Vokietijos nacių prižiūrimas stovyklas. Vienas iš jų, Aušvico degančius pečius, o kiti kasė vokiečių apkalas. Jaruzelskis atžygiavo į Lenkiją kartu su Sovietų karo jėgomis. Jis buvo komunistas. Jis jau buvo išmokęs klausyti vadovybės įsakymų. Jis vijo vokiečius iki Vislos. Prie Vislos jis laukė, kol naciai baigė naikinti Varšuvą sukilusius lenkus. Kada vokiečiai puse Varšuvos išgriovė ir ten buvusius lenkų karininkus išstumdė į Vakarus, Jaruzelskis kartu su rusais užėmė visą Lenkiją. Toliau Jaruzelskis nėjo. Jis buvo reikalavęs Lenkijoje, negu prie Berlyno ar kitose vietose. Jaruzelskis turėjo sudaryti karo jėga pačioje Lenkijoje, kad ten nepradėtų galvos kelti iš Vakaru grįžusieji mikolajickai. Iš Varšuvos turėjo išvažiuoti maršalas Rokosovskis su Chruščiovu, bet Jaruzelskis pasiliko. Jis išmoko taip laivuoti, kad prie Gomulkos jis tapo įtakingas lenkų kariuomenės vadovybėje. Prie angliakasio Edvardo Giereko jis dar labiau sustiprėjo. Savo pusen jis patraukė net gen. S. Borutą.

O kai kabineto posėdyje angliakasis pareikalavo, kad kariuomenės vadovybė išspresytų Dancigo laivų statybos darbininkų streiko reikalą, tai Jaruzelskis, lenkų gynybos ministras, tarė:

— Lenkų kariuomenė niekad nesaudys į Lenkijos darbininkus...

Tuo jis išspresdė komunistų partijos pirmojo sekretoriaus Giereko likimą, o streikas darbininkų buvo laimėtas.

Amerikos lenkai turėjo vilti, kad gen. Jaruzelskis, mirus Brežnevui, bandys sušvelninti Sovietų Sąjungos instrukcijas, kai susitiks su Brežnevo vietininku. Jiems atrodė, kad Jaruzelskis pajęgs tai atlikti. Bet Amerikos lenkai užmiršo, kad Jaruzelskis Andropovą gerai pažino iš Vengrijos, kada Lenkija siuntė savo karo jėgas į Vengriją Nagio komunistus nuginkluoti ir sunaikinti. Vengrijon siunčiamiems lenkam vadovavo Jaruzelskis. Jis Andropovą gerai pažino iš Vengrijos. Susitikę Pragoje, jie daugiau kalbėjo apie Vengrijos praeitį, negu apie sekančios dienos posėdžius. Andropovas parinko Jaruzelskį pirmininkauti Varšuvos Pakto valstybių pirmam posėdžiui.

Jaruzelskis baigė Sovietų karo mokyklą, gerai pažino Andropovą ir Brežnevą. Jaruzelskis klausė Brežnevo ir klausys Andropovo, nes pastarajam yra žinomas visas pokalbis su Brežnevu. Jaruzelskis, vykdydamas Brežnevo patarimus, 1981 m. paskelbė karo stovį, kad kariai padėtų suvaldyti Solidarumo šalininkus, kurie norėjo Lenkiją atpalaiduoti nuo ryšių su Sovietų Sąjunga.

Lešek Valensa rankas trynė, kai gen. Jaruzelskis pranešė Gierekui, kad lenkų kariai niekad nesaudys į

Klaipėdos krašto sukilėliai prieš britų bei prancūzų karių ir vokiečių policiją.

A. PLESKYS

M. DRUNGA PASISAKO APIE VLIKĄ

(Tęsinys)

VLIKo prigmis

"Dabar, VLIKo prigmis klausiu LRS laisvąsias, pabūras, kad Lietuvos pagrindinė 1945 m. iškurė Vyriausybė Lietuvos išlaisvinimo komitetas ir vėliau ta varda perėmęs jungtinis seivijotė neta viena ir ta pati organizacija. Tarp tu organizacijų yra tas pats ryšys, kaip ir tarp ir dabar leidžiamo "Varpo" žurnalo ir Kudirkos išleistų "Varpo" žurnalo. Yra tas pats vardas gali būti ir panašūs idėjai, bet žurnalai yra du lyptai ir VLIKai yra du: senasis Lietuvos ir seivijotė isiku, resnau Vireburgo (Wuerzburg) deklaracijos. Del to, kas tinka pirmajam VLIKui, nebūtinai tinka antrajam. Be to, pagal krašto pirmao dešni, Lietuvos išlaisvinimo kovos vadovybės įėjės priklauso tik tėvynės gyvenantiems lietuviams. Užtai seivijotė isiku antrasis VLIKas turi ne to malinge teise tai kovai vadovauti, o tik moralinį mandata toje kovoje solidariu. Jis su tėvynės gyvenančios tautos rezistenciniais sąjūdžiais. Šito kila didžiulė atsakomybė nesn-

ti moraliai mandata deia, turi kiekvienas seivijos lietuvis ar seivijotė lietuvių junginys, įskaitant Bendruomenę, ALTA ir kitus. Mes visi turime moralinį mandata prisideti prie Lietuvos išlaisvinimo. Tik Lietuvoje tautai turi moralinį mandata tai kovai vadovauti.

Dabar, kuris iš veiksmų seivijos visuomenėje įsigis vadovaujama valdmenį priklauso tik nuo to, kam toji visuomenė savo apsisprendimų suteiks pritarimą. Šio apsisprendimo pagrindas privalo būti tai, kaip efektyviai tas ar kitas veiksmys siekia užsibrėžtųjų tikslų. LRS brežia griežta skirtuma tarp tikslų ir siekių. Ši vienos pusės ir organizacinių pavidalų, metodų, strategijos, bei taktikos vartojamos tiem tikslams ir siekiams realizuoti iš kitos. Del to, LRS pripažįsta kiekvienam lietuviui ne tik teise, svarbiausia pareiga tuos pavidalus, metodus ir taip toliau, kritikuoti, jei šia kritika galvina nuosirons įsitikinimas, kad tie pavidalai ir metodai neatitinka ir neatlieka savo paskirties. Tikru, o kartais ir tariamu veiksmų darbo klaidų.

Lenkijos darbininkus. Tuo tarpu nuo 1981 m. gruodžio 13 dienos su Jaruzelskiu jis kalbėti atsisako.

— Jeigu neatsiliaus päs mane ant kelių, tai aš su juo nebekalbėsiu.

Valensa prasėdėjo 11 mėnesių namų arešte, bet nesutiko su Jaruzelskiu susitikti. Jam vėdaus reikalų ministras patarė, bet jis pasakė, kad Jaruzelskį pažįstas ir jam užtenka.

Su Jaruzelskiu nesitarė, bet šiomis dienomis paprašė Jaruzelskio, kad priimtų jį į tas pačias Dancigo laivų statybos dirbtuves.

Jeigu Jaruzelskį pažįstantieji nieko iš jo nelaukia, tai ko mums laukti iš Jaruzelskio vadovaujamos Lenkijos? Pilsudskis norėjo padėti lietuviams, juos prijungdamas prie Lenkijos, o Jaruzelskis nori prijungti lenkus prie Sovietų Sąjungos.

Lietuviai geriausiai jautėsi nepriklausomi.

ar trūkumų akivaizdoje tylėsis ar leis būti nutildytam po sisteminio (?) žodis nesuprantamas A. Pl.) apeliavim i tautinę drausmę, yra ne tautinio susiklausymo rodymas, o tik pilietinės pareigos išdavimas (Ką situo savo sujauktu sakiniu M. Drunga nori pasakyti — neaišku A. Pl.). Jei kas nors daroma negerai, arba jei esi šventai įsitikinęs, kad daroma negerai, turi tą faktą iškelti, jeigu vertini tikslą dėl kurio tos priemonės yra naudojamos. Joks veiksmas neprivalo tapti garbinimo objektu, net ir ne lietuvių Bendruomenė neprivalo tapti tikslu pati sau ar būti pastatyta už kritikos ribų. Nekvestionuotai LRS nuomone, tai yra tik vienas dalykas, tai mūsų visu galutinis tikslas — laisva ir klestinči tauta nepriklausomoje valstybėje. Ačiū.

Po gerb. p. Mykolo Drungos kalbos, pasipylė visa eilė klausimų, kuriuos jis mėgino net išsiskaidamas atsakyti. Tu visu klausimų ir atsakymų neperduoti, nes kai kuriuos iš toliau paklausimus, mano rekordais ne visi, atskiai užrekdavę ir bijau, kad galia iškrenti mintį.

Būtų gerai, kad kas nors iš teisininkų, ne filosofų, dėl VLIKo nuvertinimo p. M. Drungai išsamiai, aiškiai ir teisingai atsakytų.

— 78 metų Arthur Kuhtahl vairuodamas gavo širdies priepuolį, įvažavo į ligoninės langą, sužeidė 14 žmonių ir pats mirė nuo širdies priepuolio.

— Alaus kaina Arijijoje pakilo iki 1 sv. 5 penų už bokalą. Taip pat kainos pakeltos transportui, benziniui, arbatai ir vaikų maistui.

— Angolos "Unitos" partizanai pranešė, kad Kalėdu metu jie nukovė 404 valdžios ir 70 Kubos kareivių.

JUOZAS SVAISTAS

ELDORADO

(Tęsinys)

Valandėlėmis šiltai jaukiai atsigaua Meldutienės siela, bet tučiuojau po to daug gaudžia numaudžia širdyje. Kaip gyvas tebestovi akyse nuosavas namas. Puikus pastatas miesto naujokyne, vilų rajone. Erdvūs saulėti kambariai. Visur švaru, lengva. Kaip kristolinis veidrodinis žvilgas ažuolinis parketas. Gausiai skoningai paruošta iškilmingoji Kūčių vakarienė. Ant apvalaus stalo kaip sniegas spindi tradicinė iš senelės paveldėta staltiesė. Maloniai kviepia nunokusių sienu, eglyno sakais, žvakelių šmulkalu.

Už stalo sėdi penkiese — keturi savieji ir samdinė Onutė. Valgomojo durys plačios, sustumtinės. Jos lengvai, kaip armonikos dūmblės, istempiamos ir vėl suglaudžiamos. Kai durys sustumia, beveik nebelieka sienos tarp valgomojo ir saliono.

Dabar tos durys sustumtos. Saliono pasieny aiškiai matoma nuo Kūčių stalo didžiulė eglutė, ligi pat lubų. Eglutė puošni ir atrodo laiminga, lyg karalaitė vestuvinių apdaru belaukianti savo vojo princą. Spalvingais brangakmeniais spindi eglutės elektrinės lempuotės, jaukiai pievena dalytos parafino žvakutės, pasakiška prabanga mirguliuoja šid. bruoti ir auksuoti žiburėliai.

Tik no čia vi as svarbumas ir esmė. Idomiau-

sia paskum, po vakarienes. Karštilgiškai pergyvena tą laukimą Danutė ir Algiukas. Pirmajai septyneri metai, antrajam penktieji eina. Abu jie mažai tevalgo, tylūs, susikaupe, nuolat stirpių drebulių virpinami. Baugu ir idomu. Po vakarienes būtinai apsilankys keistas, niekada ir niekur daugiau nematomas Kalėdų senelis. Jis medijai kokiū negirdetu balsu prašneks. Ant sukumpusių jo pečių būtinai pasirodys išpampės krepšys. Nesuprantama, kad iš to krepšio visada ištraukia senelis tai, kas daugiausia trokštama.

"Koks jis viską žinas! Kokiū gi būdų mikičiausiai atspeja?" Paslaptis ligi šiol griežtai tebesaugoma, kad tasai senelis — pati motina.

Danutė dabar jau dešimt metų, Algiukas baigia aštuntuosius. Kalėdų senelis vystiek tebera malonus ir mistiškai laukiamas. Danutė labai norėtų didelės gražios lėlės. Tokios lėlės, kuri gyvai žvaliai žiūrėtų, o guldoma klusniai užsimerkty, kaip kiekvienas doras vaikučiai. Algiukas laukia tikrojo automobiluko, į kurį įsėdęs pavažiuotų net gatvė.

— Na ką, eglutė puiki! Pavyko tau šiandien. Džiugiai pasitiko Meldutis savo žmoną. Toji desperatiškai numojo ranka.

— Kas iš to, Antanai...

— Kodėl?

— Nei žvakucių, nei laikiklių joms. O svarbiausia... Juk tu pats gerai žinai, kad nieko neturėsiu įdėti senelio krepšin. Už markes nieko, ničnieko padoresnio nebegalima gauti.

— Na tai ką gi darysi... Paimk amerikoniškų cigarečių, mūilo koki gabalą. Gal dar bent vienas atliekamas skudurvas susiras...

— Taigi, kad viskas jau prie galo. Galvojau ir apie tai. Visa laika svarsčiau beidama. Už ką gi tada begausim iš vokiečių šlakelį pieno ar riebalų trupinėlį. Ir obuolių reikia. Oi, kaip reikia. Toks dabar busęs tas mūsų stovyklos maisto davinys... O vaikai juk auga, mokosi. Jie tokie nusipė, išbale...

Danutė ir Algiukas, kaip niekur nieko, emėsi tvarkyti pupirkta eglutę. Tėvas sukėlė padorų kyziošką ir dar žaliu popierium aptaisė. Visai dailu ir tinka. Danutė pritaikė praktikoj visas rankdarbių pamokas, išmokus stovyklos mokytojų. Sokoladinių, cigaretinių ir kitokių gražesnių popierių jau buvo prisirinkusi iš anksto. Dabar tik karpė ir kombinavo. Pridarė įvairiausių žvaigždelių, pynucių. Algiukas iš amerikoniškų maisto dežių kartono piaustė grybus, nykštukų namelius ir derino kirkužes, atsineštas iš miško. Truko dar gražaus angelėlio ir puošnios kalėdinės žvaigždės eglutės viršunei. Bet ir tas sunkumas savomis barakinio gyvenimo priemonėmis buvo nugalėtas.

Abu mažieji džiugiai pakilia nuotaika laukė Kūčių vakarienes. Skurdi prastutė buvo ta vakariene. Bemaž niekto nesiskyrė ji nuo kitų vakarų.

Svarbiausias buvo tas, viliojās laukimas po vakarienes. Jis nepasiteisino. Liūdna Danutė, nusimines Algiukas sugulė savo lovėse. Tikejosi

dar ryta: "O gal pakėlia iyyks tasai stebuklas? Gal dabar truputi kitaip? Gal iš nakties ras padėtas dovanas po eglutę?"

Ir ryta tuščia...

Danutė nebeįskentė ir vos sulaukydama ašaras paklausė:

— Mama! Kodėl gi šiomet nebeatejo Kalėdų senelis?

— Jis lankosi tik pas mažuosius. Tu jau didelė, bevenk mergaitė.

— O Algiukas? — nenurimo nuskriaustoji.

Motina tylėjo.

— Mama! ir niekad daugiau nebeateis pas mus tas senelis?

Meldutienė pritrūko žodžių. Ji nusisuko ir sustingo prie apsiplaususio barako lango. Čia pat tingiai rangėsi mirt. škanota diena.

LIEUTENANT GEORGE ADAMS

Pavasaris ir George aistringai kvėpuoja prie pat veido. Nuolat juodu beldžiasi į Aldonos širdį ir žadina sveltų mergišką meilės ilgęsi.

Aldona su baimė jautia, kad svaigsta nuo muzikos, vyno, priamintų slepinių sviesų sojų salėj, tvirtų vyrisko apgėlimo, isimylėjusių porėlių glauštymosi. Svaigsta ir tuo pat metu dar daugiau viso to trokšta.

(Bus daugiau)

VAKARŲ VEJAI

112 modernios poezijos puslapių. Kaina \$5. Minkšti viršeliai. Pasirūpinti poeziją, kai atsiųsime pinigų, tokiu adresu:

Naujienos, 1739 S. Halsted St., Chicago, IL 60608

DR. PAUL V. DARGIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community klinika
Medicinos direktorius
1938 S. Mannheim Rd., Westchester, Ill.
VALANDOS: 3-9 darbo dienomis
ir kas antrą šeštadienį 8-3 val.
Tel.: 562-2727 arba 562-2728

TEL. 233-8553

Service 855-4506, Page 06058

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ: AKIŲ LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinimus
ir "contact lenses".

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLIES IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 60th STREET
Valandos: antradi. 1-4 popiet,
ketvirtadi. 5-7 val. vak.
Ofiso telefonas: 776-2880,
Residencinio telefono: 448-5548

FLORIDA

DR. C. K. BOBELIS

Prostatos, inkstų ir šlapimo
takų chirurgija.
5025 CENTRAL AVE.
St. Petersburg, Fla. 33719
Tel. (813) 321-4200

PERKRAUSTYMAI

MOVING
Leidimai - Pilna apdrauda
ZEMA KAINA
Priman Master Charge
ir VISA kortelės.
R. SERENAS. Tel. 925-8063

MOVING

Apdraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
Tel. 376-1882 arba 376-5996

SOPHIE BARCUS

RADIO ŠEIMOS VALANDOS
Šeštadieniais ir sekmadieniais
nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Stoties WOPA - 1490 AM
transliuojamos iš mūsų studijos
Marquette Park.
Vedėja - Aldona Daukus
Telefonas: 778-1543
7159 So. MAPLEWOOD AVE
CHICAGO, IL 60629

"Lietuvos Aidai"

KAZĖ BRAZDŽIONYTIS
Programos vedėja
Kasdien nuo pirmadienio iki penk-
tadienio 8:30 val. vakaro.
Visos laidos iš WCEV stoties,
banga 1450 AM.
St. Petersburg, Fla., 12:30 val. p.p.
iš WTIS stoties, 1110 AM banga.
2646 W. 71st Street
Chicago, Illinois 60622
Telefonas: 778-5374

SUSIRINKIMŲ PRANEŠIMAI

SLA 260 kuopos metinis susirinki-
mas įvyks sekmadienį, sausio 16 d.,
2 val. popiet, 2549 W. 71st St., Chica-
go. Kviečiam narius ir norinčius ap-
sidrausti Susivienijime, atsilankyti.
Valdyba

Žemaičių Kultūros klubo metinis
narių susirinkimas įvyks trečiadienį,
sausio 19 d., 1 val. popiet, Anelės
Kojak salėje, 4500 So. Talman Ave.
Nariai prašomi dalyvauti. Bus ir
vašės.

Rožė Didžiulė, rašt.

Lietuvių Tauragės klubo metinis
narių susirinkimas įvyks sausio 23 d.,
2 val. popiet, Saulių salėje. Nariai
prašomi dalyvauti, nes bus naujos
valdybos rinkimas. Po susirinkimo
bus vašės.

Klubo valdyba

Keistas įvykis

Š. m. sausio 7 d. "Naujienų"
pirmame puslapyje yra atspaus-
dinta Eltos Informacija sekančiu
pavadinimu: "VLKCo delegacija
vyksta į Europos parlamento se-
siją". Toje delegacijoje yra iš-
vardinta visa eilė pavardžių. Jų
tarpe randasi ir Zigmas Juras D.
Britanijos Lietuvių S-gos pirmi-
ninkas.

"Gimtajame" krašte, kurį lei-
džia "Tėviškės" draugija Vilniu-
je, vadovaujama sovietinio ge-
nerolo Petronio, 1982 m. gru-
odžio 30 d. Nr. 52 (828), penkta-
me puslapyje, Tautiečių sveiki-
nimo skyrelyje taip parašyta:
"Geros sėkmės Naujųjų metų
proga: Zigmas Juras, Londonas,
Anglija".

Būtų įdomu išgirsti ką ir tai
pasakys VLKCo delegacijos na-
rys Zigmas Juras, D. Britanijos
Lietuvių S-gos pirmininkas. Ar
tai yra jo sveikinimas ir bendra-
darbiavimas su sovietinio gene-
ralo vadovaujama "Tėviškės"
draugija, ar tik pavardės sutapi-
mas?

A. Plešys

— Prez. Reaganas rengiasi
keisti mokesčių įstatymą. Tai
bus didžiausia jo pakaita.

APLINK MUS IR MŪSŲ NAMUS

Naudingi patarimai ir įdomūs dalykai

Verdant daržoves, patartina ma peiliu.

prisilaikyti šių nurodymų:

1) Daržoves paruošti prieš pat-
valgymą;
2) Daržoves dėti į verdantį
vandeni, nes jame yra mažiau
oro, kuris "ištraukia" vitam-
ną C;

3) Virti daržoves uždengta-
me aliumininiame arba emaliuo-
tame puode;

4) Pagamintus daržovių pa-
tiekalus laikyti ne ilgiau kaip
pusantros valandos;

5) Skystį, kuriame buvo ver-
damos daržovės, suvartoti spū-
dai.

Dabar keletas žodžių apie vai-
sius. Vaisiai suteikia mūsų orga-
nizmui vitaminų, mineralų, cuk-
raus, bet juose nėra riebalų. To-
uél stenkimės valgyti daugiau
daržovių ir vaisių.

PATARIMAI KAI PAGA- MINTI SKANIĄ LIETUVISKĄ DESRĄ

Nuo vienos mūsų čia gim-
sios skaitytojos gavome užkla-
simą, kaip geriausiai galima pa-
sigaminti rūkytą lietuvišką des-
rą. Čia pateiktus nurodymus
patariame išsiskirti ir palikti
atlečiai.

Prie šių svarų kiaušienos
reikia pridėti svarą jautienos.
Kiaulieną nusipirkite truputį
riebesnę, bet jautiena turi būti
liesa. Mėsa neturi būti malama
mašinėle, bet smulkiai pjausto-

Žvejyba po ledu kursorių mariose

Paruošimas skanių pyragaičių su mėsa

Daugelis mūsų mėgstame py-
ragaičius, kurių viduje yra mė-
sa. Juos galima paruošti sekan-
čiai:

Virta jautiena, su mažu prie-
rašu liesos kiaulienos, sumal-
ti mašinėle. Paskiau sudėti ją
į skauradą su trupučiu taukų, —
lieti buliono arba daržovių sriub-
os, o jei netai vandens; pa-
šildyti, kad mėsa pakiltų

Paskiau pridėti sutarkuoto
svogūno, druskos, pipirų nema-
žai, sukapotos petražolės (par-
sley) ir šaukštą sviesto. Gaba-
liukus mišinio sudėti ant tešlos,
padaryti bandeles (rolls) arba
pyragaičius ir pakepti krosnyje.
Iš viršaus galima patepti kiau-
šinio tryniu arba tirpintu svies-
tu.

Magdalena Sulaitienė

— Mula Chomeini labai pasi-
piktinęs, kad jo žentas buvo V.
Vokietijoje sustabdytas su pus-
penkto svoro narkotiku. Cho-
meini liepė žentui Tehtabai
tuoj grįžti į Teheraną.

— Vakarų Vokietiją valdan-
tieji krikščionys demokratai
planuoja pakelti mokesčius tur-
tingiesiems. Tai gali padėti
jiems laimėti kovo mėn. parla-
mento rinkimus.

DESRŲ PARUOŠIMAS VIRIMUI

Paimti pusantro svoro kiau-
šienos ir sukapti sykiu su tau-
kais. Pusę svoro minkštos, be
kaulų ir gyslių jautienos perleisti
per mašinėlę mėsos malimui,
paskui sumaišyti su supiaustu-
ta kiauliena, įpilti porą šaukštų
vandens, truputį druskos, pi-
pirų, sumalto česnako, saujalę
palitrūno (majorem). Viską ge-
rai sumaišius, palikti moliniame
nnde per naktį.

Sekandį dieną galima sukim-
ti į žamas, pamirkytas nešalta-
me vandenyje. Sudėjus į puodą,
apipli vandeniui iki paviršiaus
desrų ir virti karštoje ugnyje,
nemažiau pusvalandžio, dažnai
apverčiant ir pripilant kiek van-
dens, vietoj išgaravusio.

Išvirusią desrą, išliejus van-
denį, padėkite į krosnį, užmes-
kite kiek sviesto ir tegul ji ke-
letą minučių pakepa.

KNOW YOUR HEART

SOME CHICAGO MOTOR CLUB TIPS ON EXPRESSWAY DRIVING

DON'T CUT IN BETWEEN CARS
THAT ARE ALLOWING SAFE
FOLLOWING DISTANCES.

YOU'LL RUN INTO TROUBLE IF
THERE'S A SUDDEN STOP WHILE
YOU'RE FOLLOWING TOO CLOSELY.

IF YOU DRIVE AT THE
MINIMUM SPEED 57 Y IN
THE RIGHT LANE.

GORDON

Funeral Home and Cremation Service

Charles Stasakutis
FD. LE.
(312) 226-1344

1729 S. Halsted St.
Chicago, IL 60608
24 Hour Service

EUDEIKIS

GAIDAS -- DAIMID

SENIAUSIA IR DIDZIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

4605-07 SO. HERMITAGE AVENUE
Tel. 927-1741 — 1742

4330-34 SO. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas 523-0440

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

PETKUS

TEVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME

2633 W. 71st Street
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef. 476-2345

TRYNS MODERNISKOS KOPLYČIOS
AIKSTES AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

VANCE FUNERAL HOME

1424 South 50th Avenue
Cicero, ILL. 60650
Tel. 652-5245

CHILJŲ KOPLYČIŲ LAIDOJIMO SERMENINIS
Patarėjai ir laidojimo direktoriai:

JEAN VANCE ir GEORGE SORIN

Aikštes automobiliams pastatyti

BARAI

Chicago
Lietuvių
Aidų
Direktorių
Asociacijos

AMBULANSO
PATARNAVIMAS
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE

STEPONAS C. LACK IR SŪNUS

(LACKAWICZ)

4424 WEST 69th STREET
1928 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, IL 60463

BUTKUS - VASAITIS

4410 So. 50th Ave., Cicero, IL Tel.: OLYmpic 2-1941

PETRAS BIELIŪNAS

4348 So. CALIFORNIA AVE. Tel.: LAfayette 2-3871

PASTABOS IŠ TOLO

(Atkelta iš 2 psl.)

to, kad žuvusieji visi yra Didžio-
sios Lietuvos šauliai ir dėlto ne-
norima duoti medžagos vokie-
čiams, kurie per Karaliaučiaus
radiją atitinkamomis progomis
(ypačiai kai Klaipėdoje būdavo
minima sausio 15-toji) garsiai
rėkė, kad Klaipėdos „sukilime-
dalyvavo ir jo prisiekimą nulė-
mė „grosslitaueriai“ (didlietu-
viai). Nieko nepavyko man su-
žinoti ir vėliau, jau vokiečiams
Klaipėdą okupavęs 1939 m. kai
man (per Užsienių Reikalų Mi-
nisteriją) buvo pavesta Lietuvos
karių, palaidotų Klaipėdos mies-
te kapinėse globa (mat, tada jau
buvo Lietuvos Generalinio Kon-
sulato Klaipėdoje valdininkas—
gen. Konsulas A. Kalvaitis), ku-
rią 1940 m. sovietams okupavus
Klaipėdą, ta globa man buvo
patikėta Lietuvių S-gos Vokie-
tijoje pirmo adv. R. Skipiečio
pagaliojimu. Nieko nesužinojau
net ir miesto (Klaipėdos kapu)
administracijoje, tik tiek išga-
vau, kad kapų knygoje tame
(mūsų pagarbiamieji sukilėlių ka-
pų) palaidoti „litauische Solda-
ten“ ir kad tas kapas, kaip ir vi-
si kiti lietuvių karių kapai, bu-
vę mano globoje tuo metu, bus
sulyginta su žeme po 25 metų,
taigi tai būtų turėjusi įvykti apie
1948 metus, pagal Vokietijos ka-
pinių apsaugos įstatymą. Bet jau
1945 m. Klaipėdą okupavo sovie-
tu sąjungos kariuomenė, ten bu-
vo įvesta rusiška teisė ir tvarka,
dėl to kas atsitiko su sukilėlių
kapu Klaipėdos miesto kapuose
— nei šiandien neturiu mažiaus-
ių užuominų, juo labiau, kad
kapai atsidūrė bedievių valdžio-
je.

Stabtelėjau prie sukilėlių au-
kėmis ir jų kapu Klaipėdos
mieste, nes „šiandien“ sausio 15
d., kalbame ir minime istorinį
Klaipėdos įvykį — sukilimą 1923
m., kuris lietuvišką Klaipėdos
vardą padėjo ant iki tol žemė-
lapuose vokiško miesto pavadi-

STASYS ŠAKINIS
LIETUVIS DAŽYTOJAS
Dažo namus iš lauko
ir iš vidaus.
Darbas garantuotas.
4612 S. Paulina St.
(Town of Lake)
Skambinti YA 7-9107

Ilgametis patyrimas — sąžiningas darbas
Jei ruošiatės keliauti — kreipkitės į Lietuvį Istaigą:
American Travel Service Bureau
8727 S. Western Ave., Chicago, Ill. 60643
Telef. 312 238-9787

• Nemokamas patarimas užsakant lėktuvų, traukinių, laivų kelio-
nų (cruises), viešbučių ir automobilių nuomavimo rezervacijas; Parduoda
ir kelionių draudimus; Organizuoja keliones į Lietuvą ir kitus kraštus.
Sudaroma lėktuvimui giminų apsilankymui Amerikoje ir teikiama infor-
macija įvairių kelionių reikalais.
• Taupykite skrydžiams Chartered lėktuvais, tik reikia rezervuoti vietas
ir anksčiau — prieš 45-60 dienų.

Naujai pasirodžiusi
DR. ANTANO RUKŠOS
619 puslapių, kietų viršelių knyga
KOVOS DĖL LIETUVOS
NEPRIKLAUSOMYBĖS
Lietuvių-lenkų santykiai ir kovų pradžia
Vardynas ir trumpa angliška santrauka
KAINA — \$17. (Persiuntimui pridėti \$1)
Siųsti čekį:
Naujienos, 1739 S. Halsted St.
Chicago, IL 60608

Pavergtoji Lietuva

KUR VYDŪNO GIMTINĖ?

Vilniaus spaudoje vyksta gin-
čas dėl Vydūno gimtinės. E. Mi-
sliulis „Literatūra ir Menas sa-
vaitraštyje“ sako, jog abejotina,
kad Vilhelmas Storostas — Vy-
dūnas 1868.III. 22 gimė Jonai-
čiuose, Šilutės rajone, kaip nuro-
do enciklopedija. Taip pat nėra
įrodymų, kad jis gimė Mažiu
kaime.

E. Misliulis sako: „jeigu jau
kilo ginčas — būtina išsifruoti
kiek įmanoma Vydūno gimines,
jo gyvenimą vietą, detaliau pa-
tyrinėti minėtas Mažių kaimo ka-
pinaitis bei XIX amžiaus Jonai-
čių, Mažių ir Šimkaičių kaimų
valdų dokumentus. Jei pavyktų
rasti pastaruosius, jie galėtų šį
tą paaiškinti šiame kol kas ne-
turinčiame pagrindo ginče“.

K. DONELAIČIO GIMTINĖJE

Tolminkiemio bažnytelė dab-
ar gražiai restauruota ir pa-
versta poeto K. Donelaičio mu-
ziejumi. Pokarinių griuvėsių
vietoje stovi baltas pastatas
raudonu stogu. Tačiau, kaip ra-
šo „Literatūra ir Menas“ (1982.
XII.11) korespondentas, ekskur-
sijų ir lankytojų, dabar pava-
dintoje „Čistyje Prudy“ vietoje,
nedaug.

Nepakanka muziejuje ekspoz-
icijų, vaizduojančių K. Donelai-
čio laikotarpį bei jo paties gy-
venimo būdą, pomėgius. Nėra
aštuonioliktojo šimtmečio baldų,
pateikti vien popieriniai eks-
ponatai.

**KAUNO Miesto GENERA-
LINIS PLANAS**

Lapkričio 26 d. Architektū-
rų sąjungos skyrius kartu su Mies-
tų statybos projektavimo insti-
tutu aptarė Kauno miesto gene-
ralinį planą. Projekto autoriai
J. Petrauskas ir J. Zagorskas nu-
svietė Kauno vystymąsi iki 2000
metų.

Numatoma miestą plėsti piet-
ryčių kryptimi (Vaisivada-Ro-
kai). Numatoma, kad per 15
metų miesto gyventojų skaičius
išaugs iki pusės milijono.

**KURIAM GALUI MOKĖTI
DAUGIAU?**

PIRKDAMI NAUJUS AR VARTOTUS
AUTOMOBILIUS SUTAUPYSITE
NUO \$300 IKI \$1,000

Chrysler New Yorker

BALZEKAS MOTOR SALES
CHRYSLER • IMPERIAL
PLYMOUTH • K CARS
"U WILL LIKE US"

4030 Archer - VI 7-1515

Klaipėdos žibintas, vasarą apaugęs krūmais.

**SKRAIDANTIS "LITUANI-
KOS" MODELIS**

Panevėžio aviacijos sporto
klubo nariai pagaminė Dariaus
ir Girėno „Lituanikos“ lėktuvo
skraidantį modelį, kuris buvo
reikalingas Lietuvos kino studij-
jai, gaminančiai filmą apie pir-
mąjį JAV lietuvių lakūnų trans-
atlantinį skridimą.

Praėjus 50 metų nuo ano is-
torinio skridimo, dešimties žmo-
nių grupė atkūrė šešiaviečio lėk-
tuvo skraidantį modelį. Darbui
vadovavo vyr. inž. Vladas Kensi-
gaila. Filmą režisuoja Raimon-
das Vabalas.

PLEČIASI VAGYSTES

Vilniaus teismas nutiesė J.
Charkevičių šešeriems metams
laisvės atėmimo už bandymą pa-
vogti iš Vilniaus parduotuvės
vyriško kostiumo. Jis niekur ne-
dirbo ir jau keturis kartus buvo
teistas už vagystes.

Kitų penkių jaunuolių byla
svarstė aukščiausiojo teismo iš-
važiuojamoji sesija Kėdainiuo-
se. Jie vogė įvairias prekes iš
parduotuvių Kėdainių, Raseinių
ir Panevėžio rajonuose. Teismi-
nė kolegija nutiesė R. Bunių
12 metų laisvės atėmimo, R. Ba-
landį — 10 metų, A. Kanaporį
— 10 metų, A. Vasiliauską —
10 metų ir V. Juškauską — 2 me-
tams laisvės atėmimo. Visiems
išskyrus paskutinį, konfiskuotas

turtas.
Jie pavogė turto už 17,000
rublių. Tą nuostolį jie turės at-
lyginti nukentėjusiems.
(Iš Europos Lietuvių)

— J. Andriaus sudarytą Lietu-
vos žemėlapi ir išleistą Devenų
Kultūrinio Fondo, galima įsigyti
siunčiant užsakymus šiuo adre-
su: Devenų Kultūrinis Fondas,
P.O. Box 10782, St. Petersburg,
FL 33733. Kaina \$6 + 65c per-
siuntimo išlaidoms padengti.

**PASIRUOŠIMAS DARIAUS-
GIRĖNO SUKAKČIAI**

Lenkijos lietuvių žurnalo Auš-
ra naujausias numeris praneša
apie paruošiamuosius darbus
Dariaus ir Girėno transatlanti-
nio skridimo 50 metų sukakčiai
paminėti.

Svarbiausioji programos dalis
įvyks 1983 m. liepos 17 d. prie
paminklo Soldino miške. Minė-
jimui suruošti pakviesta komi-
sija, kurios pirmininku yra Al-
girdas Nevulis, LVKD CV sek-
retorius.
E. L.

— Simon Wiesenthal centras,
kuris renka medžiagą apie na-
cių karo nusikaltėlius, reika-
lauja, kad Vatikanas atleistų
naująjį banko patarėją Absą,
kuris 1940-45 m. turėjo aukštas
pareigas vokiečių banke, nors
pats ir nebuvo nacių.

JAU ATSPAUSDINTA
J. KLAUSEIKIO KNYGA
BRONIO RAILOS
NUSIBASTYMAI

102 pusl. Minkšti viršeliai. Fotografijos.
Kaina — \$3, persiuntimas paštu — \$1.
Knygą išleido ČICAGO LIETUVIŲ
LITERATūros DRAUGIJA.
Knygą galima gauti Naujienose ir pas K. Janutą,
arba rašant tokiu adresu:

Mr. K. Januta,
2818 Avenal St., Los Angeles, CA 90039

DR. ANTANO J. GUSENO RAŠTAI
Naujienose galima gauti nepaprastai įdomias gydy-
tojo, visuomenės veikėjo ir rašytojo atsiminimus.
Dr. A. Gusen — MINTYS IR DARBAS, 259 psl., liečia 1905
metų įvykius, Jablonskio ir Totoračio jaunus dienas ir
susiropinimą \$8.00
Dr. A. J. Gusen — DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir
grožis. Kietais viršeliais \$4.00
Minkštais viršeliais, tik \$3.00
Dr. A. J. Gusen — AUKŠTA KULTūra — ŽIAUROS
ŽMONES. Kelionės po Europą įspūdiškai. Tik \$2.00
Galima taip pat užsakyti paštu, atsiuntus čekį arba
money order, prie nurodytos kainos pri-
dedant \$1 persiuntimo išlaidoms.
NAUJENOS,
1739 S. HALSTED ST., CHICAGO, IL 60608

REAL ESTATE

Normal, Zemi — Pardavimui / Normal, Zemi — Pardavimui
REAL ESTATE FOR SALE / REAL ESTATE FOR SALE

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS
IR ZEMAIS NUOSIMČIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAMS.
DEL VISU INFORMACIJU KREIPTIS I:

MUTUAL FEDERAL SAVINGS
PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas
2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Tel. 847-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

• NAMŲ PIRKIMAS • PARDAVIMAS • VALDYMAS
• NOTARIATAS • VERTIMAI

VISU ROSIU DRAUDIMO AGENTURA

J. BACEVICIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE
6529 So. Kedzie Ave. — 778-2233

KAM MOKĖTI NUOMĄ?
GERIAU SKOLA.

Du miegami ir du kambariai sklepe.
Centrinis šildymas atskirai kiekvie-
nam butui. 2 auto garažas. Aluminum
langai. Svarus. \$87,000. 62-tros ir
California.

5 ir 4 mediniai Brighton Parke, arti
mokyklų. Mažas įmokėjimas. Savini-
ko paskola.

ŠIMAITIS REALTY

INSURANCE — INCOME TAX
2951 W. 63rd St.
Tel.: 436-7878

JOHN GIBAITIS

Advokatų įstaiga
6247 S. Kedzie Ave.
(312) 776-8700

"LIUCIJA"

Miko Šileikio apsakymų knyga
"Liucija" jau atspausdinta.

Autorius pavaizduoja lietuvių
gyvenimą nuo XX šimtmečio
pradžios iki II Pasaulinio karo.
22 ilgesni ir trumpesni apsa-
kymai, 184 psl. Kaina \$5.
Gauinama "Naujienose" ir pas
auterių: 6729 So. Campbell
Ave., Chicago, IL 60629.

**KAIP SUDAROMI
TESTAMENTAI**

Tuo reikalu jums gali dau-
padėti teisiuinko Prano SULO
paruošta — teisėjo Alphonse
WELLS peržiūrėta, "Sūduvos"
šleista knyga su legališkomi-
ormomis.
Knyga su formomis gauna-
na Naujienų administracijoje.

— Du tūkstančiai benamių
Kalėdų proga vienoje Londono
patalpoje gavo nakvynę, maisto,
medicinos ir švaros aprūpi-
nimą.

— Nors ir be kalio liksi, bet
visiems neįtiksi...

ENERGY WISE

Change the oil and
filters every 3,000 to
6,000 miles to avoid
wasting gasoline.
Don't be a Born Loser!

**ELEKTROS ĮRENGIMAI
PATAISYMAI**
Turli Chicago miesto leidimą.
Dirbu ir užmiešiuose, greit,
garantuotai ir sąžiningai.
KLAUDIJUS PUMPUTIS
4514 S. Talman Ave.
Tel. 927-3559

DEMESIO
62-80 METŲ AMŽ. VAIRUOTOJAI
Tiktai \$120 pusmečiui automobilio
Liability apdraudimas pensin-
kams. Kreiptis:
A. LAURAITIS
6645 So. Ashland Ave.
Tel. 523-8775

Dengiamie ir taisome visų rū-
šių stogus. Už darbą garan-
tuojame ir esame apdrausti.

ARVYDAS KIELA
6557 S. Tolman Avenue
Chicago, IL 60629
434-9655 ar 737-1717

A. TVERAS
Laisvėdžiai ir brangenybė
Pardavimas ir Taisymas
2646 West 69th Street
Tel. Republic 7-1941

**Siuntiniai į Lietuvą
ir kitus kraštus**
P. NEDAS, 4059 Archer Avenue,
Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5990

M. ŠIMKUS
Notary Public
INCOME TAX SERVICE
4259 S. Maplewood, Tel. 254-7450
Taip pat daromi vertimai, giminiių
iškvietimai, pildomi pilietybės pra-
šymai ir kitokie blankai.

HOMEOWNERS POLICY
F. Zapella, Agent
7208 1/2 W. 95th St.
Evergreen Park, Ill.
60642, - 424-8654
State Farm Fire and Casualty Comp.

Advokatas
GINTARAS P. ČEPENAS
Darbo valandos: Kasdien: nuo
9 val. ryto iki 6 val. vakaro.
Sestadi: nuo 9 val. r. iki 12 val. d.
ir pagal susitarimą.
Tel. 776-5162
2649 West 63rd Street
Chicago, Ill. 60629

ADVOKATŲ DRAUGIJA
V. BYLAITIS
ir **V. BRIZGYS**
Darbo valandos:
Nuo 9 ryto iki 5 val. popiet.
Sestadieniais pagal susitarimą.
6606 S. Kedzie Ave.
Chicago, Ill. 60629
Tel.: 778-8000

**PATS SKAITYK IR DAR KI-
TUS PARAGINK SKAITYTI
DIENRAŠTĮ "NAUJENOS"**